

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 16-06-12546

המערער

מיכאל פייגין

-

המשיב

המוסד לביטוח לאומי

בפני השופטת סיגל דוידוב-מוטולה, השופטת חני אופק גנדלר, השופט אילן סופר
נציגת ציבור (עובדים) גב' חיה שחר, נציג ציבור (מעסיקים) מר דן חן

המערער בעצמו

ב"כ המשיב עו"ד יהודה אדרעי

פסק דין

1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב (השופטת שרה מאירי ונציגי הציבור גברת ש' הורוביץ ומר א' רבינוביץ; תיק ב"ל-33520-14-02), בו נדחתה תביעתו של המערער כנגד החלטת המשיב (להלן: **המוסד**) בה נקבע כי המערער היה תושב ישראל עד ליום 14.1.13.
2. המערער עלה לארץ בשנת 1991 עם אשתו, ובארץ נולדו לו שני ילדים.
ביום 4.3.13 הגיש המערער בקשה לביטול תושבותו למפרע החל משנת 2003, וכפועל יוצא מכך הוא ביקש לבטל את החוב שנוצר לו עקב אי תשלום דמי ביטוח בגין תקופה זו. עובדות הרקע המצויות בבסיס הערעור הן כדלקמן:
  - א. שהות בארץ - משך שהייתו של המערער בארץ בתקופה השנויה במחלוקת משתנה ואינו אחיד, ולטענת המערער במוצע כ-70% מהזמן שהה מחוץ לגבולות הארץ.
  - ב. זיקות משפחתיות - ילדיו של המערער ואמו מתגוררים בארץ. גם אשתו לשעבר (ממנה התגרש בשנת 2017) מתגוררת בארץ, אך לטענתו היה פרוד ממנה משך כעשור.
  - ג. המערער טען כי אין ברשותו דירה בארץ, חשבון בנק, או הכנסה וכי במהלך כל השנים שבמחלוקת עבד בארץ תקופה זניחה בלבד.
  - ד. קבלת שירותים רפואיים מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי - בין השנים 2003 ועד ינואר 2013, מימש המערער את זכאותו לקבלת שירותי

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 12546-06-16

בריאות מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי במימון ציבורי עשרות פעמים (75 פעמים), לביקורי רופאים בתחומים שונים לרבות בדיקות במכונים.

3. המערער טען כי יש לבטל את תושבותו למפרע קרי החל משנת 2003 וזאת נוכח מיעוט זיקותיו לארץ הבאות לידי ביטוי לטענתו בשהייתו המעטה בארץ, העדרו של חשבון בנק, העדרה של הכנסה וכיו"ב. עוד ביקש להדגיש, כי כאשר נדרש לערוך ניתוח בארץ בשנת 2011 עשה זאת באופן פרטי. המוסד לביטוח לאומי קיבל את בקשתו של המערער באופן חלקי וביטל את תושבותו באופן פרוספקטיבי בלבד החל ממועד הבקשה.

4. בית הדין האזורי דחה את תביעתו של המערער אשר הוגשה כנגד החלטת המוסד שלא לבטל את התושבות גם באופן רטרואקטיבי. בית הדין קבע כי אין לקבל את טענות המערער **"שהרי ברי היה כי האמת רחוקה מלהיות נר לרגליו..."**. בית הדין מצא את עדותו של המערער בלתי אמינה והבהיר כי לא סיפק נתונים מספקים על מרכז חייו לרבות גרסה ברורה למועד עזיבתו את ישראל. כמו כן, נתן בית הדין משקל לכך שהמערער קיבל שירותי בריאות מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי במשך עשרות פעמים בתקופה בה כבר לא היה תושב לטענתו.

5. לאחר שמיעת טענות הצדדים החלטנו לדחות את הערעור, שכן לא מצאנו מקום להתערבות ערכאת הערעור בפסק דינו של בית הדין האזורי אשר נתן תוקף להחלטת המוסד לקבל את הבקשה לביטול התושבות באופן חלקי ומבלי להחילה למפרע.

נקדים ונציין כי שאלת תושבותו של אדם לצורך חוק הביטוח הלאומי וחוק ביטוח בריאות ממלכתי, הינה שאלה מעורבת של עובדה ודין. במימד העובדתי זיקותיו של המערער לארץ, כמפורט לעיל, הינן מעורבות. בכל מקרה, בית הדין האזורי, אשר שמע את העדויות, לא נתן אמון בגרסת המערער והדגיש כי לא ניתן לזהות מרכז חיים חלופי. בסוגיות עובדתיות ערכאת ערעור ממעטת להתערב. לא שוכנענו כי

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 12546-06-16

המקרה דנן בא בגדר אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבותה של ערכאת ערעור.

6. בנוסף אנו סבורים כי התושבות לצורך חוק הביטוח הלאומי וחוק ביטוח בריאות ממלכתי הינה סטטוס הנושא עמו זכויות וחובות ואיננו מוצאים בנסיבות העניין מקום לחייב את המוסד לנתק את הקשר בין החובות לבין הזכויות הנובעות מסטטוס זה. זאת בשים לב לכך, שהבקשה לחייב את המוסד לבטל את התושבות למפרע הינה ביחס לתקופה שהמערער כבר מימש במהלכה עשרות פעמים את זכאותו לשירותי בריאות במימון ציבורי. בנסיבות אלה, המערער גילה את דעתו כאשר בחר לקבל שירותי בריאות כתושב ישראל ובמימון ציבורי, כי הוא רואה עצמו כתושב הארץ על הזכויות והחובות הנובעות מכך כאשר להיבט הסובייקטיבי ניתן גם כן משקל באיזון הכולל בהתאם להלכה הפסוקה.

7. נוכח כל האמור לעיל, שוכנענו כי בנסיבות המקרה, אין הצדקה להתערב בפסק דינו של בית הדין האזורי. הערעור נדחה לפיכך והמערער ישא בהוצאות המוסד בסך של 4,000 ₪.

ניתן היום, י"א ניסן תשע"ח (27 מרץ 2018), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.

אילן סופר,
שופט

חני אופק גנדלר,
שופטת

סיגל דוידוב-מוטולה,
שופטת, אב"ד

מר דן חן,
נציג ציבור (מעסיקים)

גברת חיה שחר,
נציגת ציבור (עובדים)

בית הדין הארצי לעבודה

עב"ל 12546-06-16